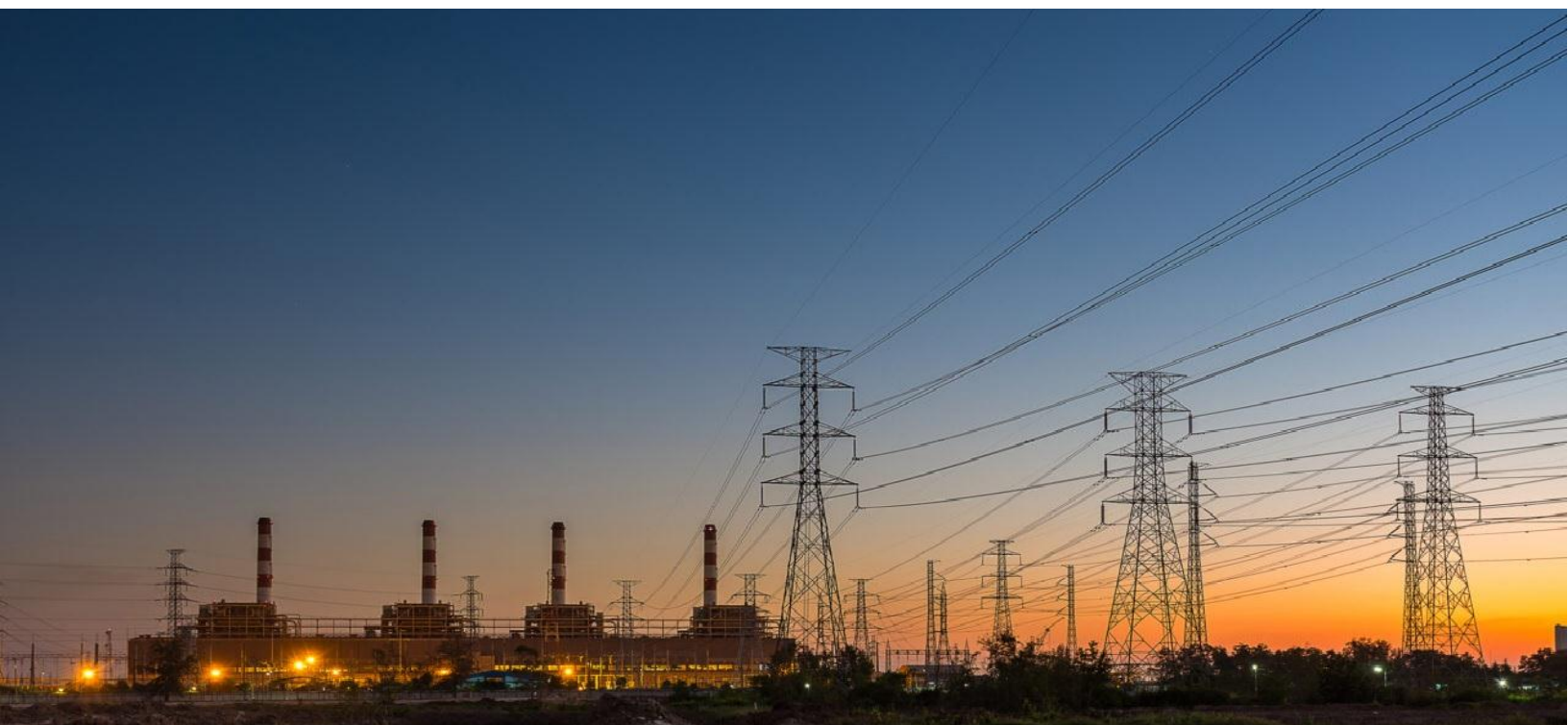

اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی تهران
معاونت بررسی‌های اقتصادی

وضعیت بخش انرژی ایران در سال ۱۳۹۷

با توجه به آمارهای مرکز آمار ایران، در سال ۱۳۹۷ روزانه حدود ۶۴۶ میلیون متر مکعب گاز طبیعی تولید شده که ۵۳۵ میلیون مترمکعب آن به مصرف داخلی اختصاص داشته است. در عین حال، طی این سال تولید برق نیروگاه‌های کشور حدود ۳۱۱ میلیارد کیلووات ساعت بوده که بیش از ۲۶۱ میلیارد کیلووات ساعت آن به فروش داخلی رسیده است. در این مطلب به طور خلاصه وضعیت بخش انرژی کشور در بخش گاز طبیعی، آب شرب و برق مورد بررسی قرار گرفته است.

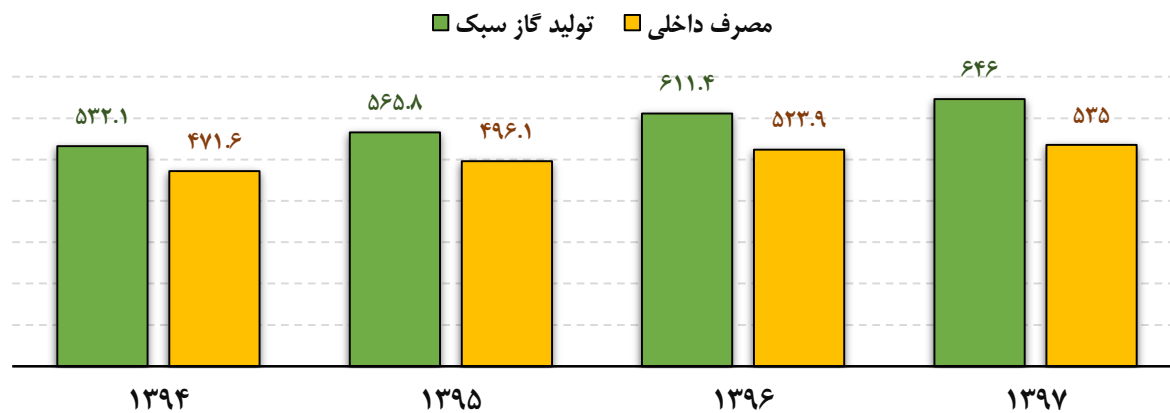
تیرماه ۱۳۹۸

تهیه شده توسط فروع گری امیکاس

گاز طبیعی

- براساس آمارهای مرکز آمار ایران، تولید گاز طبیعی ایران طی سال‌های ۱۳۹۴ تا ۱۳۹۷ روند صعودی را طی کرده است؛ این رقم در سال ۱۳۹۴ معادل ۵۳۲ میلیون متر مکعب در روز بوده که در سال ۱۳۹۷ به ۶۴۶ میلیون متر مکعب در روز رسیده است (نمودار ۱).
- طی این دوره، مصرف گاز طبیعی کشور نیز همراه با تولید آن روند افزایشی داشته است. در سال ۱۳۹۴ کل مصرف گاز طبیعی کشور ۴۷۱٫۶ میلیون متر مکعب در روز بوده که در سال ۱۳۹۷ به ۵۳۵٫۳ میلیون متر مکعب در روز رسیده است (نمودار ۱).
- طی سال ۱۳۹۷، بیشترین میزان مصرف و تولید گاز طبیعی ایران مربوط به فصل زمستان، به ترتیب معادل ۵۷۵ میلیون متر مکعب و ۷۲۱٫۲ میلیون متر مکعب در روز، بوده است.

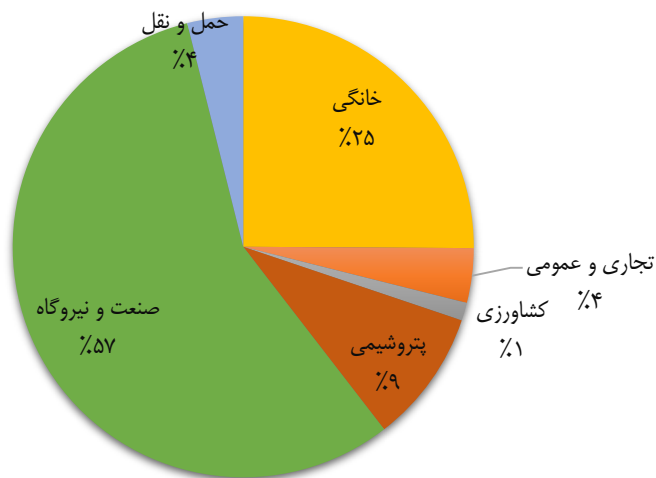
نمودار ۱- مصرف و تولید سالانه گاز طبیعی کشور طی سال‌های ۱۳۹۴ تا ۱۳۹۷- میلیون متر مکعب در روز

منبع: مرکز آمار ایران

- نمودار ۲ توزیع مصرف گاز طبیعی کشور را به تفکیک نوع مصرف داخلی برای سال ۱۳۹۷ نشان می‌دهد. سهم هر کدام از بخش‌ها از مصرف گاز طبیعی در سال ۱۳۹۷ نسبت به سال ۱۳۹۶ تغییر قابل توجهی نداشته است.
- طی سال ۱۳۹۷، بالغ بر ۵۶ درصد کل مصرف گاز طبیعی کشور مربوط به بخش صنعت و نیروگاه بوده که بیشترین سهم را در میان سایر بخش‌ها به خود اختصاص داده است.
- مصارف خانگی با سهم ۲۵ درصدی از کل مصرف گاز طبیعی کشور در سال ۱۳۹۷، دومین بخش بزرگ مصرفی گاز طبیعی است.
- بخش‌های پتروشیمی، حمل و نقل، تجاری و عمومی و کشاورزی به ترتیب سهم‌های ۹ درصد، ۴ درصد، ۴ درصد و یک درصد از مصرف کل گاز طبیعی کشور در سال ۱۳۹۷ داشته‌اند.

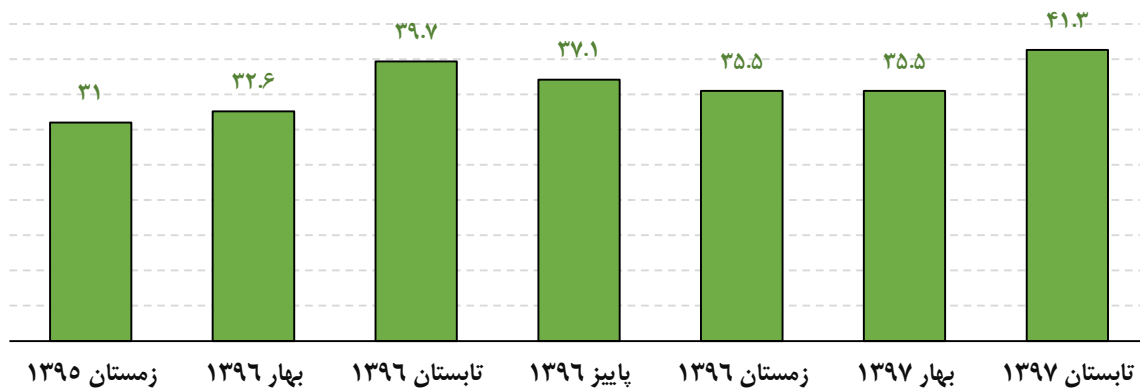
نمودار ۲- توزیع مصرف گاز طبیعی به تفکیک نوع مصرف در سال ۱۳۹۷

منبع: مرکز آمار ایران

- از آنجایی که آمار صادرات گاز طبیعی کشور در سال ۱۳۹۷ تنها برای فصول بهار و تابستان منتشر شده، آمار دقیقی برای صادرات گاز طبیعی کشور در کل این سال وجود ندارد.
- در تابستان سال ۱۳۹۷، بیش از ۴۱ میلیون مترمکعب در روز گاز طبیعی صادر شده که نسبت به تابستان ۱۳۹۶ با رشد ۴ درصدی همراه بوده است (نمودار ۳).

نمودار ۳- صادرات فصلی گاز طبیعی ایران از زمستان ۱۳۹۵ تا تابستان ۱۳۹۷ - میلیون متر مکعب در روز

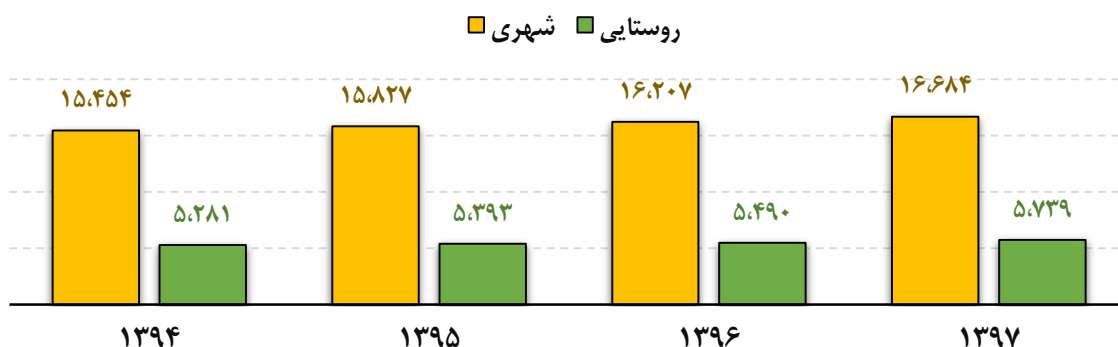

منبع: مرکز آمار ایران

معاونت بررسی های اقتصادی

- در سال ۱۳۹۷ حدود ۱۶ میلیون و ۶۸۴ هزار فقره انشعاب آب شرب در مناطق شهری و ۵ میلیون و ۷۳۹ هزار فقره در مناطق روستایی انجام شده است (نمودار ۴).
- تعداد انشعاب آب شرب در مناطق شهری در سال ۱۳۹۷ نسبت به سال ۱۳۹۶ حدود ۴۷۷ هزار فقره و در مناطق روستایی ۲۴۹ هزار فقره افزایش داشته است (نمودار ۴).

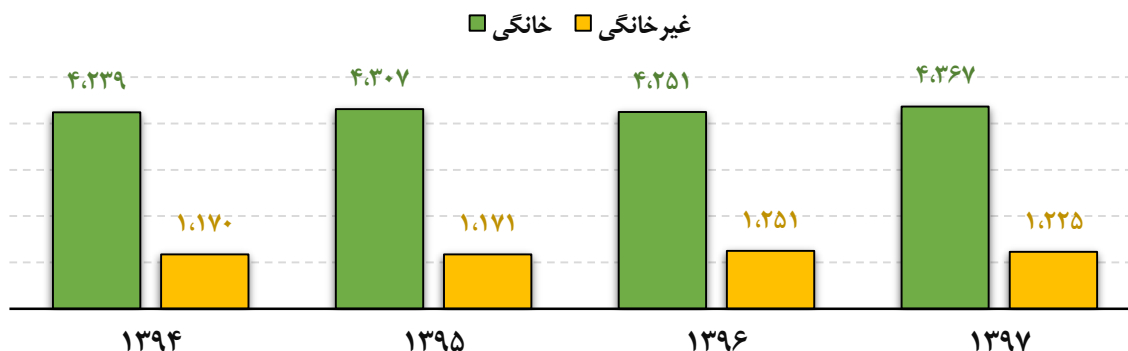
نمودار ۴- تعداد انشعابات آب شرب شهری و روستایی طی سالهای ۱۳۹۴ تا ۱۳۹۷- هزار فقره

منبع: مرکز آمار ایران

- در سال ۱۳۹۷ حدود ۷۸ درصد آب شرب کشور در بخش خانگی به فروش رسیده است. طی این سال، ۴ میلیارد و ۳۶۷ میلیون متر مکعب آب شرب در مصارف خانگی و ۱ میلیارد و ۲۲۵ میلیون دلار نیز در مصارف غیر خانگی به فروش رسیده است (نمودار ۵).
- میزان فروش آب شرب خانگی در سال ۱۳۹۷ نسبت به سال ۱۳۹۶ رشد ۲,۷ درصدی داشته و میزان فروش آب شرب برای مصارف غیر خانگی با افت بیش از ۲ درصدی همراه بوده است (نمودار ۵).

نمودار ۵- مقدار فروش آب شرب به تفکیک نوع مصرف طی سالهای ۱۳۹۴ تا ۱۳۹۷- میلیون متر مکعب

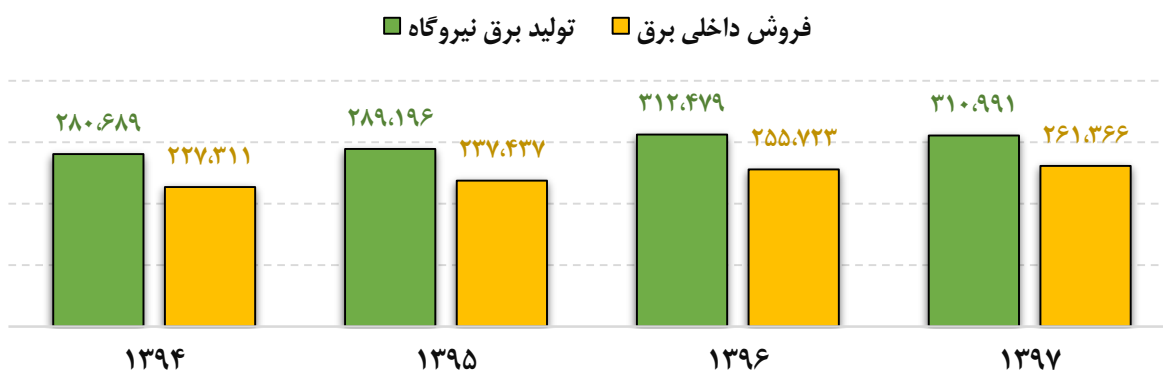

منبع: مرکز آمار ایران

برق

- در سال ۱۳۹۷ میزان تولید برق در نیروگاه‌های کشور قریب به ۳۱۱ میلیارد کیلو وات ساعت است که نسبت به سال ۱۳۹۶ حدود ۰,۵ درصد افت داشته است (نمودار ۶).
- در عین حال در این سال، فروش داخلی برق نیز ۲۶۱,۴ میلیارد کیلووات ساعت بوده است. میزان فروش داخلی برق کشور در سال ۱۳۹۷ طی ۴ سال گذشته در بالاترین سطح خود قرار داشته است (نمودار ۶).
- طی فصول مختلف سال ۱۳۹۷، بیشترین میزان تولید برق نیروگاه کشور و فروش داخلی آن مربوط به تابستان بوده است.

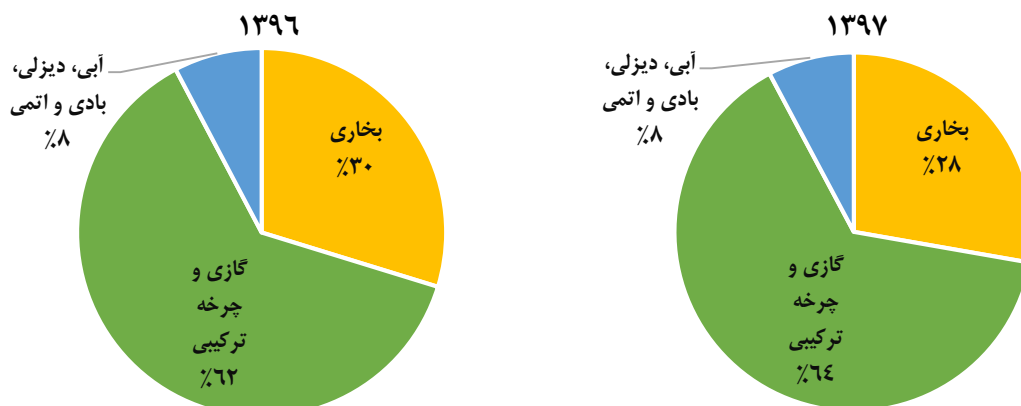
نمودار ۶- میزان تولید برق در نیروگاه‌های کشور و فروش آن طی سال‌های ۱۳۹۴ تا ۱۳۹۷- میلیون کیلووات ساعت

منبع: مرکز آمار ایران

- در سال ۱۳۹۷، ۶۴ درصد برق کشور در نیروگاه گازی و چرخه ترکیبی تولید شده است. این سهم نسبت به سال ۱۳۹۶ با افزایش دو واحد درصدی همراه بوده است (نمودار ۷).
- در سال ۱۳۹۷ سهم تولید برق در نیروگاه بخاری ۲۸ درصد و در نیروگاه آبی، دیزلی، بادی و اتمی نیز ۸ درصد بوده است.

نمودار ۷- سهم نیروگاه‌ها از تولید برق کشور- درصد

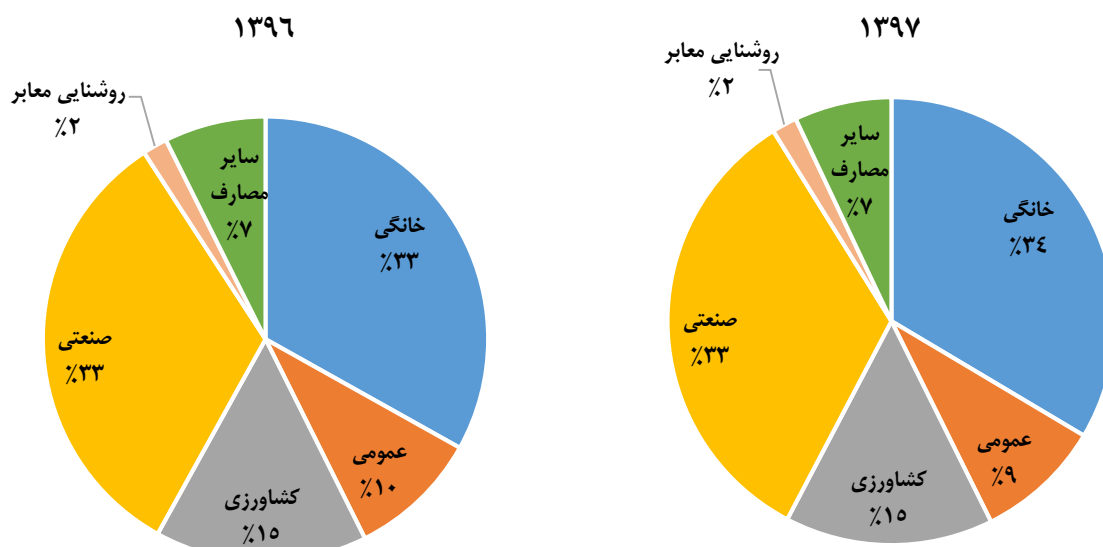

منبع: مرکز آمار ایران

معاونت بررسی های اقتصادی

- با توجه به آمارها، در سال ۱۳۹۷، مصرف برق خانگی با رشد ۳,۵ درصدی همراه بوده است. مصرف برق در این بخش حدود ۳۴ درصد فروش داخلی برق کشور را تشکیل می‌دهد و سهم آن از مصرف برق کل کشور، نسبت به سال ۱۳۹۶ با رشد ۱ واحد درصدی همراه بوده است (نمودار ۸).
- بخش صنعت سهم ۳۳ درصدی از فروش داخلی برق کشور را در سال ۱۳۹۷ به خود اختصاص داده است. همچنین کل مصرف برق صنعت با رشد ۴,۳ درصدی نسبت به سال ۱۳۹۶ همراه بوده است.
- سهم بخش عمومی از فروش داخلی برق در سال ۱۳۹۷ با کاهش ۱ واحد درصدی نسبت به سال ۱۳۹۶ همراه بوده و به ۹ درصد رسیده است.
- سهم بخش کشاورزی از فروش داخلی برق کشور در سال ۱۳۹۷، حدود ۱۵ درصد است و مصرف آن نسبت به سال ۱۳۹۶ افت ۰,۳ درصدی را تجربه کرده است.

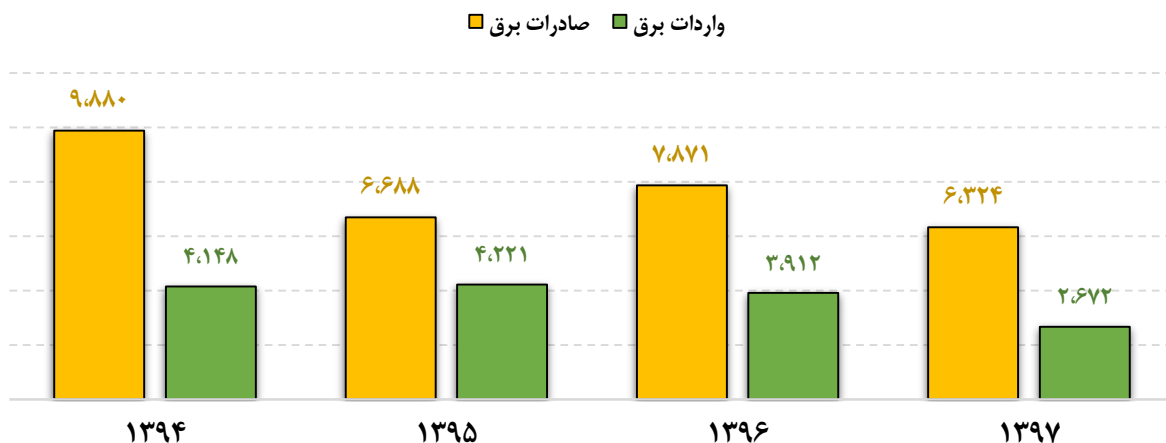
نمودار ۸- سهم بخش‌ها از فروش داخلی برق - درصد

منبع: مرکز آمار ایران

- در سال ۱۳۹۷، حدود ۶,۳ میلیارد متر مکعب صادرات برق و ۲,۷ میلیارد کیلووات ساعت واردات برق انجام شده است (نمودار ۹).
- صادرات برق کشور در سال ۱۳۹۷ نسبت به سال ۱۳۹۶ با افت حدود ۲۰ درصدی همراه بوده است.
- واردات برق کشور نیز در سال ۱۳۹۷ در پایینترین سطح خود طی ۴ سال اخیر قرار داشته است. در سال ۱۳۹۴ حدود ۴,۱ میلیارد کیلووات ساعت واردات برق انجام شده که با کاهش سالانه، در سال ۱۳۹۷ به ۲,۷ میلیارد کیلووات ساعت رسیده است.

نمودار ۹- واردات و صادرات برق از سال ۱۳۹۴ تا ۱۳۹۷- میلیون کیلووات ساعت

منبع: مرکز آمار ایران

نکات کلیدی

- در سال ۱۳۹۷، مصرف برق بخش صنعت با رشد ۴,۳ درصدی نسبت به سال ۱۳۹۶ همراه بوده است. در عین حال، طی این مدت مصرف گاز طبیعی بخش صنعت، نیروگاه و پتروشیمی نیز، رشد ۲,۶ درصدی را تجربه کرده است.
- رشد مصرف انرژی (برق و گاز طبیعی) بخش صنعت در حالی صورت گرفته که ارزش افزوده گروه صنعت طی این مدت افت ۹,۶ درصدی را تجربه کرده است.
- با توجه به این آمارها به نظر می رسد رشد مصرف انرژی در بخش صنعت متناسب با ستانده اقتصادی این بخش نبوده و با وجود افزایش مصرف حامل های انرژی در این بخش، رشدی در بخش ارزش افزوده اتفاق نیفتاده است که این به معنی افزایش شدت مصرف انرژی و ناکارایی مصرف آن است.
- در بخش کشاورزی نیز در سال ۱۳۹۶ مصرف برق با کاهش ۰,۳ واحد درصدی همراه بوده و مصرف گاز آن رشد ۱۰ درصدی را تجربه کرده است. در عین حال در این سال میزان ارزش افزوده این بخش رشد واقعی منفی ۱,۵ درصدی داشته است.